

SINTEZA RECOMANDĂRILOR

*la proiectul Hotărârii Consiliului de Administrație al ANRCETI pentru modificarea și completarea Procedurii privind administrarea resurselor de numerotare telefonică, aprobată prin Hotărârea Consiliului de Administrație al Agenției Naționale pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației nr.58 din 21.12.2010
(perioada consultării publice: 07 – 28 mai 2018)*

Nr. d/o	Recomandări	Comentariile și propunerile autorului proiectului
<p>S.A. „Moldtelecom” (scrisoarea S.A. „Moldtelecom” nr.01-10-01/5095 din 24 mai 2018, înregistrată la ANRCETI cu nr.832 din 25 mai 2018)</p>		
1.	<p>La pct. 8) – urmare a completării propuse va rezulta că, numerele naționale scurte din șirul „14xxxx” și „15xx” nu vor putea fi transmise de către furnizori în mod direct utilizatorilor finali. Propunem redactarea acestui punct.</p>	<p>Se acceptă Subpct. 8) (în redacția actuală subpct. 9) se modifică și va avea următorul cuprins: Pct.16, după sintagma „cu excepția codurilor naționale scurte,” se completează cu textul „numărului național scurt pentru apeluri de urgență 112, numerelor naționale scurte de forma 116xxx pentru servicii armonizate cu caracter social, numerelor naționale scurte de forma 118x(x) pentru servicii de informații (directoriu) și numerelor de rutare de forma 17xx”</p>
2.	<p>La pct. 12) – propunem ca în punctele noi 18³ și 18⁴ să fie utilizate noțiunile de furnizori donori și furnizori acceptori.</p>	<p>Nu se acceptă (în redacția actuală subpct. 13)) Noțiunile „furnizor donor” și „furnizor acceptor” nu sunt definite în sensul Procedurii privind administrarea resurselor de numerotare telefonică, aceste noțiuni sunt specifice reglementărilor speciale ce țin de portarea numerelor</p>
3.	<p>La pct. 12), punct. 18³, deoarece acest punct descrie nu doar retragerea totală sau parțială a licenței de utilizare a resurselor de numerotare care include numere portate (subpct. 1), ci și cesionarea/eliberarea licenței pentru numerele portate/blocul de numere care include numerele portate (subpct. 2) - 5) – propunem redactarea formulei introductive a acestui punct.</p>	<p>Se acceptă (în redacția actuală subpct. 13))</p>
4.	<p>La pct. 12), pct. 18³, subpct. 2), considerăm că perioada de 30 zile nu este în</p>	<p>Se acceptă de principiu</p>

	concordanță cu perioada de „cel puțin 60 zile” stabilită în subpct. 1), deoarece furnizorul care intenționează să depună cerere de retragere a resurselor de numerotare o poate face și într-un interval ce va depăși 60 zile, și totodată în această perioadă pot exista portări noi de numere în alte rețele. Totodată, considerăm că este necesar ca în Procedură să fie precizat, că o nouă licență se eliberează doar după ce a fost emisă decizia pentru retragerea resurselor de numerotare respective.	Termenul dat a fost majorat pînă la 40 de zile, avînd în vedere că Agenția își asumă obligația de a solicita, în scris, furnizorului/furnizorilor, în rețelele cărora sunt portate numere ce fac obiectul licenței respective, să depună cerere/cereri de eliberare sau cesionare a licenței, cu specificarea termenului limită de depunere a cererii, dar care nu va fi mai mic de 5 zile lucrătoare de la data transmiterii acestei solicitări.
5.	La pct. 12), pct.18 ⁴ , subpct. 1), propunem excluderea textului ce urmează după sintagma „suspendarea/sistarea activității”, deoarece în opinia noastră, există riscul, ca în funcție de tratarea preferențială sau de rea-voință a furnizorului ce-și sistează/suspendă activitatea față de unii furnizori de pe piață, să influențeze atitudinea utilizatorilor finali față de furnizori.	Se acceptă Subpunctul 1) a fost modificat și expus în redacție nouă
6.	Totodată, pentru asigurarea utilizării eficiente a resurselor de numerotare alocate și pentru a nu crea surplus de numerotare neutilizată, în special prin procurarea unor blocuri de numere care include un număr mic de numere portate, propunem următoarele: a) modificarea punctului 6, subpunctele 1) și 2) în următoarea redacție: „1) numerele din șirurile de numere „2”, „3” și „5” – în blocuri a câte 50, 100, 1000 sau 10000 numere; 2) numerele din șirurile de numere „6” și „7” – în blocuri a câte 1000, 10000 sau 100000 de numere.” b) modificarea pct. 9, subpunctul 1) literele a) și c) – propunem substituirea cifrelor „70%” cu cifrele „60%”.	Nu se acceptă Stabilirea unei valori mai mici a gradului minim de utilizare a resurselor de numerotare atribuite anterior, ca condiție pentru atribuirea ulterioară a blocurilor suplimentare, nu va conduce la utilizarea mai eficientă a resurselor de numerotare alocate
S.R.L. „ARAX-IMPEX” (scrisoarea S.R.L. „ARAX-IMPEX” nr.18 din 25 mai 2018, înregistrată la ANRCETI cu nr.837 din 25mai 2018)		
7.	Avînd în vedere prevederile Hotărîrii CA al ANRCETI nr.8 din 26.02.2013 privind aprobarea Condițiilor tehnice și comerciale pentru implementarea portabilității numerelor în Republica Moldova potrivit cărora termenul maxim în care furnizorul acceptor trebuie să transmită mesajul <i>NP Return</i> către NPCDB este de 5 zile lucrătoare, care curge din momentul în care este reziliat contractul între furnizorul acceptor și solicitant privind furnizarea serviciilor	Se acceptă parțial Prevederile subpunctului 18 ⁴ au fost modificate și expuse în redacție nouă.

	<p>publice de comunicații electronice prin intermediul numărului portat, propunem, la pct.18⁴, subpct. 3), excluderea sintagmelor ”conveni cu” și ”intervalul de timp în care se poate realiza returnarea numărului”.</p> <p>Modificarea dată vine să alinieze prevederile pct.18⁴, subpct. 3) la prevederile Hotărîrii ANRCETI nr.8/2013 întru-cît în opinia noastră acest proces trebuie să fie unul automatizat, fără ca furnizorii să discute pe marginea fiecărui număr de telefon în parte perioada și mai ales posibilitatea returnării numărului. Cu atît mai mult, că furnizorul deținător al numărului portat conform licenței nu poate cunoaște dacă a fost sau nu într-adevăr reziliat contractul cu utilizatorul de către furnizorul acceptor astfel încît să poată cumva porni discuțiile privind returnarea numărului dat în propria rețea. Totodată, apreciem absolut corect ca furnizorul acceptor să fie obligat să informeze utilizatorul că, la expirarea termenului de 60 zile, în cazul în care nu se va porta în altă rețea, va înceta să mai furnizeze serviciile de telefonie, iar contractul se va considera reziliat, fără alte formalități. Respectiv, la expirarea termenului de 60 zile, în cazul în care utilizatorul nu întreprinde nimic, furnizorul acceptor este obligat să rezilieze contractul și să returneze numărul de telefon deținătorului de licență în termen de 5 zile.</p> <p>Astfel, propunem următoarea redacție a pct.18⁴, subpct. 3):</p> <p>„În cazul în care, utilizatorul numărului portat, pînă la expirarea termenului prevăzut la subpct. 2), nu va solicita portarea numărului către furnizorul în licența căruia este inclus numărul portat sau către alți furnizori, furnizorul în rețeaua căruia este portat numărul, este obligat să înceteze furnizarea serviciilor către utilizatorul numărului portat și să rezilieze contractul de furnizare a serviciilor de telefonie. Furnizorul în rețeaua căruia era utilizat numărul portat va returna numărul furnizorului în licența căruia este inclus numărul portat, în conformitate cu condițiile și procedura stabilită, fapt despre care furnizorul în rețeaua căruia a fost portat numărul va notifica Agenția”.</p> <p>Astăzi există situații în care furnizorul acceptor continuă să furnizeze servicii în adresa utilizatorului chiar dacă nu a obținut prin licență dreptul de utilizare a numărului portat, iar furnizorul donor inițial a renunțat la aceste resurse.</p>	
8.	Un alt comentariu vizează pct.18 ³ -18 ⁴ , care într-un fel sau altul impun furnizorii în rețelele căror au fost portate numere de telefon, să obțină licență	Se acceptă Pct. 9 se completează cu subpct.3) cu următorul cuprins:

	<p>pentru numerele sau blocurile de numere portate.</p> <p>În asemenea caz, chiar dacă conștientizăm că aceasta este o condiție impusă de Legea 241/2007 totuși, nu vedem necesitatea ca furnizorul solicitant să prezinte previziunile de creștere a gradului de utilizare a resurselor de numerotare în următoarele 12 luni, însoțite de justificarea acestor previziuni or, acesta obține resursele date în scop de continuitate a serviciilor către utilizatorii finali. Astăzi, aceste previziuni sunt solicitate pentru orice proceduri de eliberare a unor resurse de numerotare noi sau solicitările ulterioare de alocare a unor blocuri suplimentare de numere.</p> <p>Propunem ca în acest caz să se facă o derogare și să nu fie solicitate prognozele întru-cît acestea vor fi pur formale, întru-cît reiterăm că această licență este obținută nu din considerente de creștere a ritmului de vânzări din ultima perioadă, lansarea unor noi tipuri de servicii sau extinderea ariei de furnizare a serviciilor, dar pentru asigurarea continuității furnizării de servicii prin intermediul numerelor portate.</p>	<p>„3) În cazul cesionării/eliberării licenței conform pct.18³ subpct. 2) și 3), prevederile pct.9 subpct.1) nu se aplică.”</p>
<p align="center">Î.M. „Orange Moldova” S.A. (scrisoarea Î.M. „Orange Moldova” S.A. nr. 8123 din 28 mai 2018, înregistrată la ANRCETI cu nr. 844 din 28 mai 2018)</p>		
9.	<p>Se propune excluderea subpct. 8) din proiect. Numerele naționale scurte, prevăzute la pct. 14 din PNN, includ numere care „se transmit în mod direct utilizatorilor finali/abonaților de către furnizor sau se utilizează de către acesta în vederea furnizării unor servicii, conform destinației și în formatul prevăzut în PNN”, așa cum prevede pct. 16 din procedură. Ca alternativă, se poate stabili la pct. 16 din procedură că nu se transmit astfel „numerele naționale scurte de forma 11x pentru servicii de urgență și pentru alte servicii armonizate la nivel european”, în concordanță cu pct. 4 din PNN.</p>	<p>Se acceptă A se vedea pct. 1 din prezenta Sinteza</p>
10.	<p>Conform pct. 6 din procedură, „resursele de numerotare care fac obiectul licențelor de utilizare a resurselor de numerotare se atribuie după cum urmează:</p> <p>1) numerele din șirurile de numere “2”, “3” și “5” – în blocuri a câte 100, 1000 sau 10000 de numere;</p> <p>2) numerele din șirurile de numere “6” și “7” – în blocuri a câte <u>10000</u> sau <u>100000</u> de numere”.</p>	<p>Nu se acceptă A se vedea pct. 6 din prezenta Sinteza.</p>

De asemenea, potrivit pct. 18¹ din procedură, „numerele sau blocurile de numere, atribuite prin licență, se retrag parțial sau total, conform reglementărilor în vigoare, după cum urmează:

1) [...]

2) numerele geografice și numerele independente de locație atribuite rețelelor și serviciilor publice de comunicații electronice furnizate la puncte fixe:

a) în cazul blocurilor de 100 de numere – blocul complet;

b) în cazul blocurilor de 1000 sau 10000 de numere – blocul complet sau unul, sau mai multe blocuri a câte 100 sau 1000 de numere;

3) numerele non-geografice atribuite rețelelor și serviciilor publice de comunicații electronice furnizate la puncte mobile și mobile virtuale:

a) **în cazul blocurilor de 10000 de numere – blocul complet;**

b) în cazul blocurilor de 100000 de numere – blocul complet sau unul, sau mai multe blocuri a **câte 10000 de numere;**”.

Totodată, deținerea unor cantități mari de numere neasignate utilizatorilor finali generează costuri semnificative și irecuperabile pentru furnizori, care includ:

i) plata lunară pentru operarea, administrarea și întreținerea bazei de date centralizate pentru implementarea și realizarea portabilității numerelor - 0,0308 euro, fără TVA, per număr atribuit prin licență de utilizare a resurselor de numerotare, din care se scad numerele portate în alte rețele și se adaugă numerele portate în propria rețea;

ii) plata lunară pentru organizarea NPCDB - 7666 euro, fără TVA, împărțit la cantitatea totală de numere atribuită tuturor furnizorilor și înmulțit la cantitatea de numere atribuită furnizorului prin licență de utilizare a resurselor de numerotare, din care se scad numerele portate către alte rețele și se adaugă numerele portate în propria rețea;

iii) plata anuală pentru resurse de numerotare - 0,20 lei, per număr atribuit prin licență de utilizare a resurselor de numerotare.

Imposibilitatea de a obține și de a renunța la un bloc de numere mai mic (100 sau 1000 de numere), în cazul numerelor din șirurile de numere “6” și “7”(mobile), impune o povară financiară nejustificată asupra furnizorilor de servicii respective și îi discriminează în raport cu furnizorii de servicii fixe și

	<p>cu mobilitate limitată, contrar art. 8 alin. (4) lit. b), alin. (5) lit. b) și alin. (9), art. 9 alin. (1) lit. h) și art. 82 alin. (10) din Legea comunicațiilor electronice.</p> <p>Pe de altă parte, art. 8 alin. (4) din Legea comunicațiilor electronice și pct. 6 din procedură prevăd că „<i>resursele de numerotare din PNN se alocă furnizorilor [...], luând în considerare [...] asigurarea unei utilizări eficiente a resurselor de numerotare</i>”. În acest sens, pct. 9 din procedură stabilește că gradul minim de utilizare a resurselor de numerotare trebuie să fie cumulativ:</p> <p>„a) 70%, în cazul numerelor geografice din șirul “2”, “3” și “5” atribuite pentru aceeași zonă geografică;</p> <p>b) 60%, în cazul numerelor independente de locație din șirul “3”;</p> <p>c) 70%, în cazul numerelor non-geografice din șirurile “6” și “7”.</p> <p>În asemenea circumstanțe, atribuirea forțată¹ a licenței de utilizare a resurselor de numerotare pentru numerele portate în rețeaua furnizorului (în cazul în care titularul licenței renunță la aceasta) este o măsură excesivă și disproporționată și pare să contravină art. 27 alin. (1) din Legea comunicațiilor electronice și art. 6 alin. (1) din Legea nr. 160 din 22.07.2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător. Potrivit acestei norme legale, asemenea licență se eliberează exclusiv la cerere.</p> <p>În acest context, în vederea asigurării neutralității reglementărilor ANRCETI din punctul de vedere al tehnologiei aplicate și neadmiterii discriminării în tratarea furnizorilor, <u>se propune modificarea pct. 6 subpct. 2) și pct. 18¹ subpct. 3) din procedură, prin acordarea posibilității de a obține și de a renunța la un bloc de numere de 100 sau 1000 în cazul numerelor din șirurile de numere “6” și “7”</u> (numerele non-geografice atribuite rețelelor și serviciilor publice de comunicații electronice furnizate la puncte mobile).</p>	
11.	<p>La pct. 12 din proiect, se propun următoarele modificări:</p> <p>a. La pct. 18³ subpct. 1) din procedură, se propune micșorarea termenului până la „30 zile calendaristice înainte de data depunerii cererii de retragere a licenței” în loc de 60 zile. Furnizorul care ia decizia de a renunța la o licență sau un bloc de numere o face din raționamente economice. Impunerea acestuia să suporte costurile aferente deținerii unei asemenea licențe sau bloc</p>	<p>Se acceptă de principiu Prevederile punctelor 18³ și 18⁴ au fost modificate și expuse în redacție nouă</p>

¹ Conform pct. 18³ subpct. (3) din proiect.

pe o perioadă de circa 3 luni generează costuri suplimentare artificiale și creează o povară financiară nejustificată pentru furnizor, care nu îi permite să limiteze pierderile sale (obligându-l să le transpună pe umerii utilizatorilor finali, dacă mai dispune de aceștia) și agravează situația sa financiară.

b. La pct. 18³ subpct. (2) din procedură, se propune înlocuirea sintagmei „urmează să depună” cu sintagma „poate depune” și micșorarea termenului până la „15 zile calendaristice de la data la care a fost notificat conform subpct.1)” în loc de 30 zile.

De asemenea, remarcăm că lipsește reglementarea situației în care mai mulți furnizori depun cerere de eliberare a licenței pentru numerele portate sau blocul de numere care include numerele portate. În acest context, se propune completarea punctului cu următorul text: *„Dacă blocul de numere retras include numere portate în rețelele mai multor furnizori și dacă acești furnizori depun, în termen, cereri de cesionare/eliberare a licenței de utilizare a resurselor de numerotare pentru asemenea numere, obiectul cărora se suprapune, prioritate are furnizorul care deține cele mai multe numere din blocul de numere retras, iar în caz de paritate – furnizorul în rețeaua căruia a fost efectuată prima portare din același bloc”*.

c. În cazul în care se păstrează pct. 18³ subpct. 3) din procedură, se propune de a specifica că licența respectivă se eliberează pentru blocuri cu cea mai mică cantitate de numere posibilă.

d. La pct. 18³ subpct. (4) din procedură, se propune majorarea termenului până la „5 zile lucrătoare de la data comunicării deciziei de eliberare a licenței” în loc de 3 zile lucrătoare.

e. Se propune excluderea pct. 18⁴ subpct. (2) din procedură, deoarece, conform art. 84 alin. (1) din Legea comunicațiilor electronice și reglementărilor ce țin de implementarea și realizarea portabilității numerelor, portarea numerelor se face exclusiv la cererea utilizatorului final și doar în termenele prevăzute de aceste reglementări.

f. La pct. 18⁴ subpct. (4) din procedură, se propune excluderea textului: *„conveni cu furnizorul în licența căruia este inclus numărul portat, intervalul de timp în care se poate”*, deoarece termenele de returnare a numărului sunt stabilite de reglementările ce țin de implementarea și realizarea portabilității

	numerelor (pct. 2.4.5 din Condițiile tehnice și comerciale).	
Î.M. „Moldcell” S.A. (scrisoarea Î.M. „Moldcell” S.A. nr. 11095-05/18 din 28 mai 2018, înregistrată la ANRCETI cu nr. 854 din 29 mai 2018)		
12.	<p><i>Cu referință la punctul 18³ subpunctele 2) și 3) din Proiect.</i></p> <p>Comentarii: În conformitate cu prevederile art.25 alin.(15) lit.d) din Legea comunicațiilor electronice nr.241/2007, solicitarea și obținerea licențelor de utilizare a resurselor limitate este un drept al furnizorului, iar conform art.27 alin.(1) din Lege, licențele de utilizare a resurselor de numerotare sunt eliberate în baza cererii. Astfel, solicitarea și obținerea licenței este un drept, dar nu obligație a furnizorului și eliberarea acesteia din oficiu, precum este prevăzut în <i>punctul 18³ subpunctele 2), 3) din Proiect</i>, contravine prevederilor Legii comunicațiilor electronice. Luând în considerare faptul că, gestionarea unui bloc de numere implică obligațiuni și cheltuieli din partea furnizorilor, care urmează a fi planificate și fezabile, suntem de opinia că obligarea furnizorului de a deține o licență fără voința acestuia poate fi interpretată ca imixtiune în activitatea de întreprinzător. În această ordine de idei, propunem modificarea prevederilor în cauză prin oferirea dreptului preferențial al furnizorului pentru solicitarea licenței în condițiile <i>punctului 18³ subpunctele 2) și 3) din Proiect.</i></p> <p>Propuneri:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De a modifica subpunctul 2) din punctul 18³ după cum urmează: „2) Furnizorul în rețeaua căruia sunt portate numere, în termen de 30 de zile de la data la care a fost notificat conform subpct.1) are dreptul preferențial de a depune, în condițiile legislației în vigoare, cererea de cesionare/eliberare a licenței pentru numerele portate sau, după caz, pentru blocul de numere care include numere portate.” • De exclus subpunctul 3) din punctul 18³ 	<p>Se acceptă Prevederile punctelor 18³ și 18⁴ au fost modificate și expuse în redacție nouă</p>